

NOTA DE PREMSA

Resultats de la 3a edició de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la covid-19 promoguda per la Cambra i realitzada en col·laboració amb Andorra Recerca + Innovació

Les empreses albiren unes perspectives més optimistes de cara al segon semestre de 2021, gràcies a l'avanç de la vacunació i a la progressiva recuperació de l'activitat turística

El 52% de les empreses encara es veuen afectades per la crisi de la covid-19 i el 23,5% preveuen que l'impacte negatiu en l'activitat s'allargarà més d'un any

Només un 2,8% de les empreses afirmen que es veuran forçades a tancar i disminueix notablement el percentatge d'empreses que s'ho està plantejant, fins al 12% del total

Els empresaris consideren que les prioritats estratègiques per impulsar el negoci són principalment: reduir costos, invertir en innovació i digitalització, introduir nous productes i serveis, i dotar el personal de noves habilitats professionals

Andorra la Vella, 14 de setembre de 2021. La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis durant el mes de juliol ha dut a terme en col·laboració amb l'Andorra Recerca + Innovació la tercera onada de l'enquesta per valorar l'impacte econòmic que està patint el teixit empresarial del país arrel de la crisi de la covid-19. Avui es presenten els resultats d'aquest estudi relatiu al primer semestre de l'any 2021.

En conjunt s'evidencia que, tot i que la vacunació ha permès suavitzar progressivament les mesures de restricció de la mobilitat i l'activitat social, i també millorar les perspectives econòmiques de les empreses, la pandèmia encara té una afectació significativa en el teixit empresarial, si bé menys general i de caràcter menys intens que en els dos semestres anteriors.

En conjunt, les empreses que han participat en l'enquesta han indicat una disminució mitjana de la xifra de vendes global del 16% durant el primer semestre de 2021 (en el segon semestre de 2020 la caiguda va ser del 28% de mitjana i en el primer semestre de 2020 del 33%).

Per sectors d'activitat, l'hoteleria, la restauració, el transport, les agències de viatge i operadors turístics i, en menor mesura, el comerç són els sectors que estan patint més

NOTA DE PREMSA

les conseqüències econòmiques de la pandèmia. Malgrat que la vacunació ha permès suavitzar progressivament les mesures de restricció de mobilitat i està permetent recuperar l'activitat turística, les xifres d'activitat en aquests sectors es recuperen molt lentament i continuen estant molt allunyades dels nivells prepandèmia. En canvi, la construcció, la indústria i els serveis no vinculats al turisme han recuperat de manera gradual l'activitat durant el primer semestre de 2021, i en termes globals, han registrat una millora apreciable de la xifra de negocis respecte als dos semestres anteriors.

Aquest estudi s'ha elaborat a partir d'una enquesta telefònica de 400 empreses i treballadors per compte propi (autònoms). Una mostra que engloba tots els sectors d'activitat.

L'objectiu principal de l'enquesta és treballar amb dades reals sobre l'afectació que han patit les empreses del país i poder elaborar una comparativa de la situació econòmica durant l'any 2020, i el primer semestre del 2021. També saber el grau d'impacte en la continuïtat del seu negoci i les perspectives de futur.

Igualment, s'han abordat altres objectius, com ara, conèixer com han canviat els hàbits de treball, l'impacte en les vendes i els factors determinants per sortir de la crisi.

Dividim els resultats en quatre grans blocs d'informació que responen als objectius de l'enquesta:

- (I) AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**
- (II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI**
- (III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES**
- (IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI**
- (V) EXPECTATIVES I FACTORS PER SORTIR DE LA CRISI**

-
- (I) AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**

Un indicador de la millora de la situació econòmica de les empreses és l'evolució de la proporció d'empreses que manifesten haver aturat l'activitat. La xifra disminueix de forma significativa un cop superada la primera onada del virus, en què va tenir lloc el confinament estricte de la població i l'aturada general de l'activitat. En concret, un 65%

NOTA DE PREMSA

d'empreses estaven tancades al juliol del 2020, aquest percentatge va disminuir fins al 15% el gener del 2021, per finalment situar-se en el 9,5% el juliol del 2021.

- **Variació de la xifra de vendes:**

1r semestre de 2021: El balanç del primer semestre del 2021 mostra que els nivells d'activitat de les empreses s'han recuperat una mica en relació amb els dos semestres anteriors, si bé, en termes generals, s'han mantingut encara força allunyats dels nivells prepandèmia.

En concret, més d'un terç de les empreses enquestades (el 37,5% del total) han indicat una caiguda de la facturació respecte al primer semestre de 2020, mentre que un 28% de les empreses ha assenyalat una evolució a l'alça de les vendes, i un 22% ha indicat una evolució estable dels nivells d'activitat.

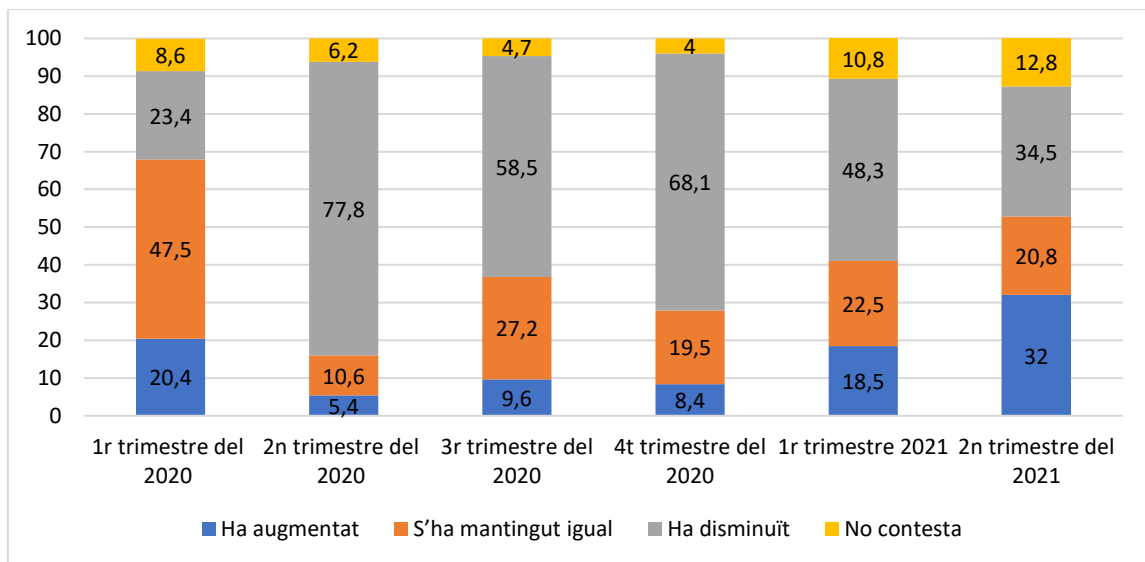
En conjunt, les empreses que han participat en l'enquesta han indicat una disminució mitjana de la xifra de vendes global del 16% durant el primer semestre de 2021 (en el semestre anterior la caiguda mitjana de la facturació va ser del 28%).

Per sectors, l'hoteleria, el transport, les agències de viatge i la restauració, molt més afectats per les mesures de distanciament social i les limitacions de mobilitat internacional, són els sectors que més han patit una caiguda de la facturació al llarg del primer semestre del 2021. En canvi, la construcció concentra la proporció més gran d'empreses que indica que la seva xifra de vendes ha augmentat (gairebé 8 de cada 10 empreses), seguit del comerç especialitzat en farmàcia i articles mèdics (5 de cada 10 empreses).

L'evolució de la xifra de vendes per trimestres, mostra que la millora de la facturació en relació amb l'any 2020 ha estat moderada i ha anat de menys a més a mesura que s'han anat aixecant les restriccions de mobilitat al llarg de l'any. En el primer trimestre de 2021 un 18,5% del total d'empreses ha registrat un increment de la facturació, mentre que en el 2n trimestre de 2021, la millora és més significativa amb un 32% d'empreses que manifesta haver augmentat la facturació. Cal assenyalar que durant la segona meitat de l'any 2020, després del període de confinament estricte, la recuperació de l'activitat va ser molt més discreta, amb un 9,6% d'empreses que va registrar un augment de la facturació el tercer trimestre de 2020 i un 8,4% el quart trimestre.

NOTA DE PREMSA

Variació de la xifra de vendes per trimestres, segons el període 2020 i 2021 (en % d'empreses)

Previsió de la variació de la xifra de vendes de cara al segon semestre de 2021:

La previsió de les empreses sobre l'evolució de la facturació de cara al segon semestre de 2021 millora en relació amb els semestres anteriors, tot i que encara és moderadament optimista: el 33% de les empreses preveu que la xifra de vendes augmentarà en relació amb el mateix període de l'any 2020, el 31% d'empreses creu que es mantindrà en els nivells actuals i el 13% considera que el volum de vendes disminuirà.

Durada de l'impacte de la crisi

- **Tot i que augmenta el nombre d'empreses que indiquen que la covid-19 ja no té un impacte sobre la seva activitat, 5 de cada 10 empreses continuen afectades per les conseqüències econòmiques derivades de la crisi sanitària.**

Un 31% de les empreses declara que la covid-19 no té cap impacte sobre la seva activitat (aquest percentatge es situava en el 16% el gener de 2021). Entre les empreses que encara es veuen afectades, un 28% preveu que l'impacte negatiu afectarà l'empresa a curt termini –un 5% d'empreses considera que l'impacte de la covid-19 continuarà afectant la seva activitat menys de sis mesos i un 23% preveu que l'afectarà de sis 6

NOTA DE PREMSA

mesos a un any. Per contra, un 23,5% de les empreses mostren un to més pessimista i no confien en un escenari de recuperació ràpida ja que pensen que la crisi generada per la covid-19 afectarà l'activitat de la seva empresa durant més d'un any.

La construcció i els serveis més orientats a la demanda domèstica són els que amb més freqüència han afirmat que la covid-19 no afecta la seva activitat. Els supermercats i grans magatzems són els que més han dit que la crisi els afectarà menys de sis mesos. Les benzineres, l'hoteleria, la restauració i les agències de viatge preveuen una afectació sobre l'activitat d'entre sis i dotze mesos. Finalment, el comerç especialitzat en farmàcia, el transport i el comerç dedicat a la venda de productes no essencials són les activitats que concentren el percentatge més elevat d'empreses que creuen que l'impacte els afectarà més d'un any.

(II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI

Previsió de tancament d'empreses

- **El 2,8% de les empreses es veuran obligades a tancar i disminueix de manera significativa el nombre d'empreses que s'ho està plantejant, fins al 12% del total (al gener de 2021 aquest percentatge era del 19%).**

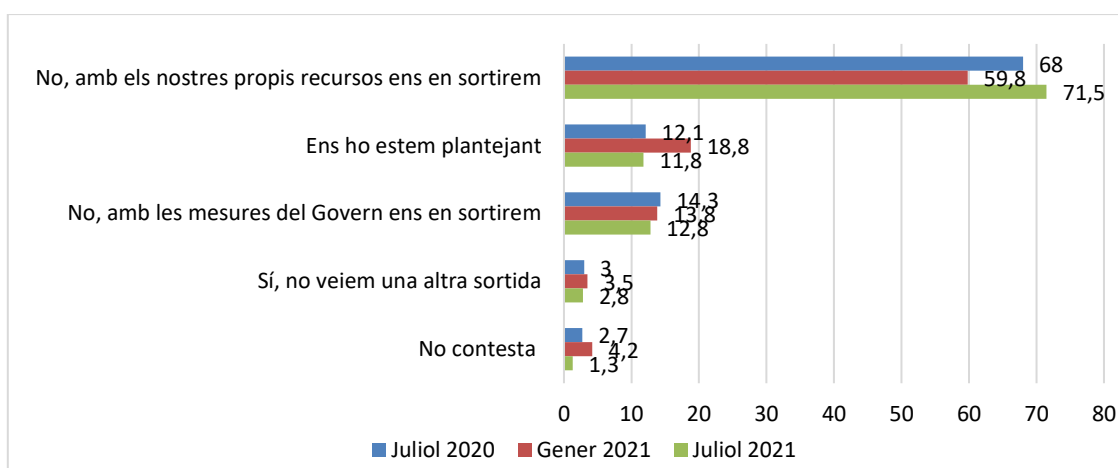
La gran majoria de les empreses enquestades, el 84% del total, afirma que no té previst tancar la seva empresa: un 71,5% manifesta que amb els seus propis recursos se'n sortiran (principalment les del comerç especialitzat en farmàcia i articles mèdics, les benzineres i la construcció) i un 13% que tirarà endavant mitjançant les mesures de Govern (aquest és el cas, per exemple, de bona part del comerç).

Tanmateix és significatiu la disminució del nombre d'empreses que s'està plantejant el tancament del negoci, el 12% del total (en l'edició de gener de 2021 aquesta xifra es situava en el 19%). Un percentatge que augmenta fins al 29%, en el cas del sector de la restauració, fins al 18% en el cas del transport i logística i fins al 17% en el cas de les de les agències de viatge.

També és rellevant, tot i ser molt reduït, el percentatge d'empreses que afirmen que hauran de tancar a causa de la Covid-19, perquè no hi veuen cap altra sortida, el 2,8% del total, set dècimes menys que en el mes de gener de 2021.

NOTA DE PREMSA

Comparativa de la projecció de tancament de l'empresa a causa de la Covid-19 segons el moment de l'enquesta

Els sectors que concentren una proporció més elevada d'empreses amb previsió de tancament són, les agències de viatge, la restauració, la indústria i el comerç especialitzat en alimentació).

Segons la forma jurídica de l'empresa, els treballadors per compte propi són els que en una proporció més gran es plantegen tancar l'empresa, un 17,5% del total, davant d'un 5% de societats mercantils. A més els autònoms són els que manifesten amb més freqüència que hauran de tancar perquè no hi veuen cap altra sortida (el 4% del total, davant de l'1% de les societats mercantils).

(III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES

Pràctica del teletreball

- **En relació amb el semestre anterior disminueix el percentatge d'empreses que opten per la modalitat del teletreball.**

La crisi sanitària ha obligat una part de les empreses i treballadors a implementar la pràctica del teletreball, per reduir en la mesura del possible la propagació del virus i assegurar la continuïtat de l'activitat en l'actual context de pandèmia. La implantació d'aquesta modalitat de treball va augmentar a partir de l'esclat de la crisi de la covid-19.

NOTA DE PREMSA

En concret, el mes de juliol de 2020 només hi havia un 18% d'empreses que tenia una part de la plantilla fent teletreball, un percentatge que va augmentar fins al 24% al gener de 2021. En l'actualitat, la proporció d'empreses que està duent a terme aquesta pràctica s'ha reduït prop de 5 punts fins a situar-se en el 19,5% al juliol de 2021.

Respecte al gener de 2021, augmenta el percentatge d'empreses que tot i tenir la possibilitat d'aplicar el teletreball, no l'està desenvolupant, des del 14% fins al 18%. Cal recordar, però que aquest percentatge es situava en el 30,5% el mes de juliol de 2020.

Impacte de la crisi de la covid-19 en la plantilla i previsions d'acomiadaments

- **Augmenta el percentatge d'empreses que afirma que la crisi de la covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla en comparació amb els darrers sis mesos.**

8 de cada 10 empreses enquestades afirma que la crisi de la covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla de l'empresa (el semestre anterior la proporció era de 7 de cada 10 empreses). Per contra, un 13,5% indica que hagut de fer reduccions de jornada o suspensió del contracte de treball (21% el semestre anterior). D'altra banda, un 3% ha acomiadat treballadors el primer semestre de 2021 i un 2% no ha pogut renovar contractes temporals.

Tenint en compte el sector d'activitat, destaca que l'hoteleria i els serveis de transport i logística són els que més s'han vist obligats a acomiadar personal (un 12% i un 9% de les empreses, respectivament). A més, l'hoteleria, les agències de viatge i els supermercats i grans magatzems són els sectors que en una proporció més gran han utilitzat la figura dels ERTO. També destaca que la indústria i el comerç especialitzat en farmàcia són els que amb més freqüència han citat la no renovació de contractes temporals com a impacte negatiu en la plantilla.

(IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES I GESTIÓ DE LA CRISI

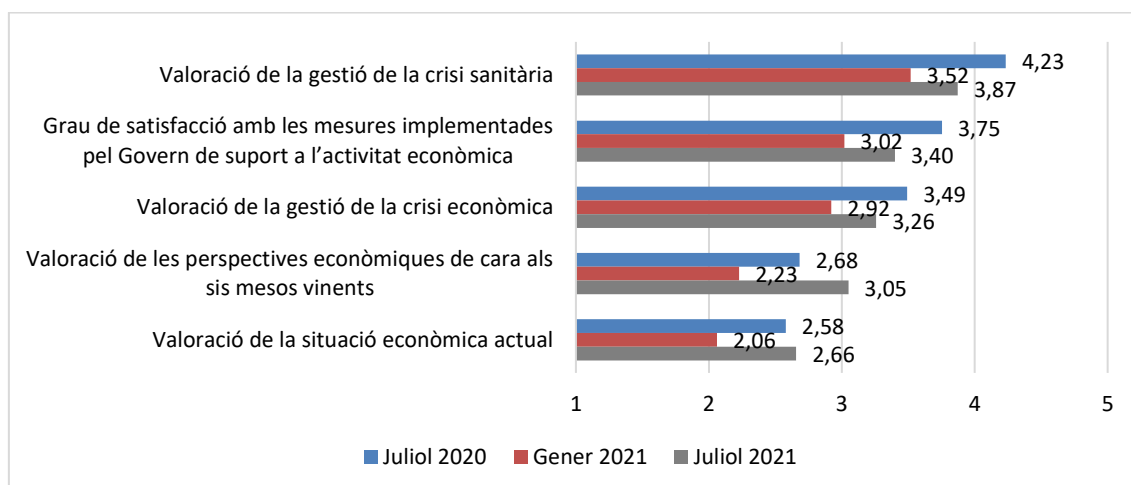
Baròmetre de la situació econòmica actual i futura i de la gestió de la crisi

- **Els empresaris continuen posant bona nota a la gestió de la crisi sanitària i econòmica, i són més optimistes pel que fa a les perspectives econòmiques.**

NOTA DE PREMSA

Les empreses enquestades continuen valorant satisfactòriament la gestió de la crisi sanitària (3,87 d'un màxim de 5), les mesures implementades pel Govern de suport a l'activitat econòmica (3,40) i la gestió de la crisi econòmica (3,26), i destaca que en tots els tres casos les puntuacions milloren en relació amb el semestre anterior. D'altra banda, quant a l'evolució econòmica, les empreses es mostren més optimistes i veuen el futur amb menys preocupació. En concret, la situació econòmica actual, així com les perspectives econòmiques de cara als sis mesos vinents, obtenen valoracions més altes que en els dos semestres anteriors i se situen clarament per sobre de l'aprovat (2,66 i 3,05 sobre 5, respectivament).

Comparativa de la valoració mitjana de la situació econòmica i de la gestió de la crisi (en una escala de l'1 al 5)

Impacte i valoració de les mesures aprovades pel Govern per pal·liar els efectes de la crisi derivada de la covid-19

El 30% dels enquestats considera que les ajudes aprovades pel Govern han estat adequades per mantenir la viabilitat econòmica de les empreses (al gener de 2021 aquest percentatge se situava en el 21,5%, i al juliol de 2020 en el 55%). D'altra banda, un 14% d'empreses opina que no han estat suficients (17% al gener de 2021 i 12% al juliol de 2020), i un 4% manifesta que en un primer estadi han estat suficients però que caldrà aprovar més mesures de suport a l'activitat (un percentatge que baixa prop de 8 punts en relació amb el gener de 2021 i que iguala el percentatge del gener de 2020).

NOTA DE PREMSA

- **El 24,5% de les empreses enquestades s'han acollit a alguna de les mesures d'ajuda atorgades pel Govern durant el primer semestre de 2021, una xifra que baixa 10 punt respecte al semestre anterior. Cal recordar que aquest percentatge va arribar a ser del 75% el primer semestre de 2020, coincidint amb la primera onada de la pandèmia i l'aturada pràcticament general de l'activitat.**

Entre les empreses que han sol·licitat alguna mesura d'ajuda, es destaca en primer lloc, les línies de crèdit (el 35% de les empreses enquestades s'hi ha acollit), seguit dels descomptes en els arrendaments dels locals per a negoci (el 28%), els descomptes, fraccionaments i ajornaments en subministraments (el 27%) i la reducció o suspensió de la base de cotització de compte propi (el 24,5%). Entre les altres ajudes més destacades, les empreses també han assenyalat la suspensió temporal dels contractes de treball i la prestació mensual per als treballadors per compte propi (ambdues mesures citades pel 22% de les empreses).

(V) EXPECTATIVES I FACTORS PER SORTIR DE LA CRISI

Factors que determinaran la sortida de la crisi i previsió de l'escenari econòmic general.

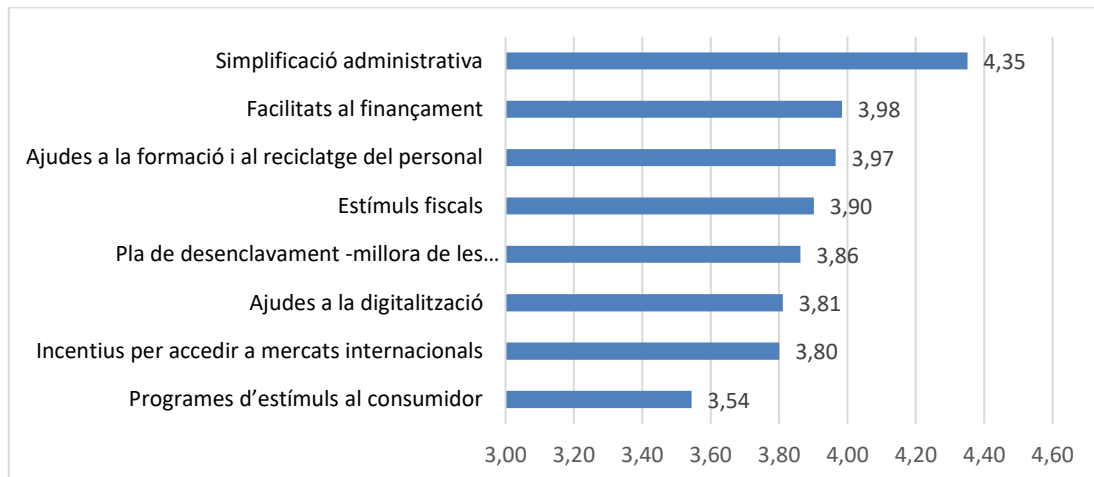
Dos terços de les empreses consideren que la vacuna contra la covid-19 és un dels factors més determinants per a la sortida de la crisi, seguit de la reactivació de l'economia en l'àmbit europeu i nacional (56%) i de l'atorgament d'ajudes públiques (21%). També un 17% dels enquestats manifesta la importància de facilitar l'accés al finançament per part de les entitats bancàries.

Prioritats estratègiques i accions a implementar -sector públic i privat

Entre les accions que hauria d'implementar el sector públic per afavorir la sortida de la crisi, les empreses consideren que les prioritàries haurien de ser: la simplificació administrativa (amb una puntuació mitjana de 4,35 sobre un màxim de 5), facilitar l'accés al finançament (3,98) i ajudes a la formació i reciclatge del personal (3,97). També es consideren rellevants altres accions com ara establir estímuls fiscals (3,90), el pla de desenclavament i millora de les comunicacions externes (3,86), les ajudes a la digitalització (3,81) i els incentius per accedir a mercats internacionals (3,80).

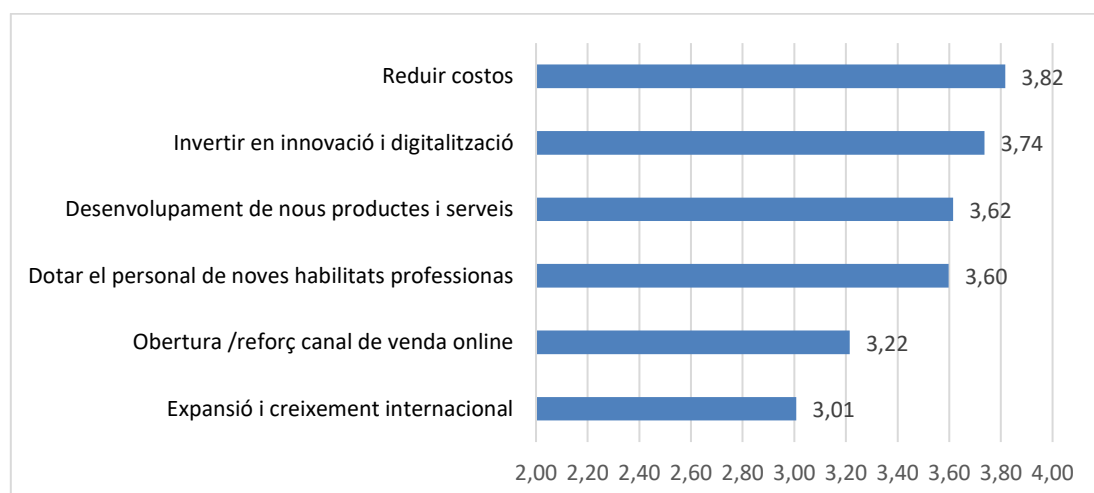
NOTA DE PREMSA

Importància de les accions que hauria d'implementar el sector públic per afavorir l'activitat empresarial i la sortida de la crisi

Pel que fa a les prioritats estratègiques de l'empresa per impulsar el negoci i guanyar competitivitat, els empresaris han mencionat per ordre d'importància: la reducció dels costos (amb una valoració de 3,82 d'un màxim de 5), seguit de la inversió en innovació i digitalització (3,74), la reorientació del negoci per mitjà del desenvolupament de nous productes i serveis (3,62) i la dotació de noves habilitats professionals al personal (3,60). D'altra banda, l'obertura i/o el reforç del canal online i l'expansió i el creixement internacional també són accions estratègiques rellevants per a les empreses, si bé obtenen puntuacions lleugerament inferiors (3,22 i 3,01 respectivament).

Valoració de les prioritats estratègiques de l'empresa per impulsar el negoci

NOTA DE PREMSA

Model de país i principals reptes que ha d'afrontar Andorra després de la crisi sanitària

	freqüències	Percentatges
Total	400	100
Impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit	264	66,0
Millorar l'oferta turística i comercial	239	59,8
Impulsar polítiques de sostenibilitat i d'economia circular	194	48,5
Desenvolupar infraestructures de comunicació alternatives a les actuals	189	47,3
Promoure activament la transformació digital a les empreses	139	34,8
Altres	25	6,3
No contesta	16	4,0

Els principals reptes de futur en opinió de les empreses enquestades són: en primer lloc, impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit, esmentat pel 66% de les empreses (al gener de 2021 aquest percentatge se situava en el 69%); en segon lloc, la millora de l'oferta turística i comercial, citat pel 60% de les empreses (augmenta 8,4 punts respecte al gener de 2021), i en tercer lloc, impulsar polítiques de sostenibilitat i d'economia circular (el 48,5%, gairebé la mateixa freqüència que al gener de 2021). D'altra banda, el 47% de les empreses han assenyalat la necessitat de desenvolupar infraestructures de comunicació alternatives a les actuals (un percentatge similar al del gener de 2021) i el 35% de les empreses han esmentat la importància de promoure activament la transformació digital a les empreses (puja prop de 5 punts respecte al 30% del gener de 2021).

VALORACIÓ I OPINIÓ DE LA CAMBRA

D'acord amb els resultats de l'enquesta que acabem de presentar, en termes generals, els empresaris són més optimistes pel que fa les perspectives econòmiques de cara als propers mesos.

No obstant això, mostren inquietud per l'elevat grau d'incertesa davant la trajectòria futura de la pandèmia. Factors com ara l'aparició de noves variants del virus, que siguin més resistents a les vacunes, i el possible retorn a certes restriccions a l'activitat i a la mobilitat podrien limitar la reactivació de l'activitat, sobretot en aquells sectors que depenen directament del turisme i que pateixen més les conseqüències econòmiques de la pandèmia.

NOTA DE PREMSA

Davant d'aquest escenari de dificultat per a les empreses, la Cambra continuarà donant un suport real als neguits i les preocupacions de les empreses amb programes concrets i assessorament constant.

En aquest sentit, fa pocs dies vam donar a conèixer un nou servei d'informació de les ajudes existents per part de Govern, comuns i altres institucions que estan a disposició de les empreses del país.

Si bé ningú pot predir quan durarà aquest context d'incertesa, el que és pràcticament segur és que el que ens trobarem en un futur, no serà el que ha estat normal en els darrers anys. Per aquest motiu, estem treballant en nous programes d'ajuda a les empreses per adaptar-se a la nova realitat i millorar la seva competitivitat.

La Cambra esmerça els seus esforços en donar eines a les empreses a través de programes de formació, de transformació digital, d'assessorament en processos d'internacionalització i plans de millora continuada del *retail*, entre altres.

Recordem que a partir dels resultats de la primera enquesta vam dissenyar el **Programa 'Fem empresa'** per ajudar el teixit empresarial andorrà en la represa econòmica.

Aquest programa està en actiu i s'ha concebut per donar resposta a tres grans objectius;

1. La supervivència de l'empresa andorrana
2. La generació de noves activitats
3. La defensa de la competitivitat i la professionalitat

Anirem afegint noves iniciatives al Programa "Fem Empresa" per complir els objectius i ajudar a les empreses a impulsar el seu negoci. Des de la Cambra s'informarà periòdicament de l'avenç del programa per beneficiar l'empresa andorrana.

Els resultats d'aquesta enquesta aporten coneixement i faciliten la presa de decisions als empresaris, al Govern i a la resta administracions públiques.

Per a més informació:

CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA
Tel. 00376-809292
www.ccis.ad